

Şrek obrazyna ylham beren Moris Tiýäniň täsin hekaýaty

Category: Geň-taňsy wakalar, Kitapcy, Sözler

написано kitapcy | 26 января, 2025

Şrek obrazyna ylham beren Moris Tiýäniň täsin hekaýaty ŞREK OBRAZNA YLHAM BEREN MORIS TIÝÄNIŇ TÄSIN HEKAÝATY

Moris Tiýäni (Maurice Tillet) bular ýaly geňsi sypata öwren sebäp akromegaliya keseldi.

Akromegaliya eliňi we ýüzüňi göwräniň beýleki synalaryna garanda hakyky bolmalysyndan ulalmagyna sebäp bolýan hroniki keseldi.

Tiýe pälwan göreşçileriň biridi, emma 1946-njy ýylda Irving Penn tarapyndan düşürilen suratda Tiýe jandara meñzänokdy.

Şular ýaly gorkunç ýüzi we elliři bilen jandara meñzeýändigi pikir edilse-de, göreniň kalbynda merhemete we ýakynlyga sebäp bolýan täsin duýgynyň döremegine sebäp bolmagy Tiýäniň az salymda bütin jemgyýetçiliğiň halaýan adamyna öwrülmegine getirdi.

Tiýe indi jandar ýa-da şeýtan ýaly sözler bilen däl-de, «perişde» ýaly ýatlanmaga başlandy.

Penniň düşüren suratlarynda meşhur amerikan modelýerası Dorian Liniňem bolmagy Tiýäniň meşhurlygyny bütin dünyä ýaýdy.

kitapcy.ru

Dorian Li we Moris Tiýe

1903-nji ýylyň 23-nji oktýabrynda Russiýanyň Ural daglarynyň eteginde ýerleşen posýolokda ýasaýan fransuz maşgalasynda dünýä inen Tiýeniň iň uly arzuwy ökde aktýor bolmakdy.

On dört dili suwara biljek derejede intellektual şahs bolan «Şregiň» prototipi 17 ýaşynda kellesiniň we elleriniň göwresi bilen utgaşykly ösmeýändigini duýdy. Şeýle-de bolsa, arzuw-hyýallaryndan el çekmedik Tiýe bir ýandan hukuk boýunça bilimem aldy.

1917-nji ýylyň Oktýabr rewolýusiýasy Tiýäniň durmuşyndaky öwrülişik sepgidi boldy. Ýurtda emele gelen graždanlyk urşundan soň onuň maşgalasy Ýewropa gaçdy.

Pariž Tiýäniň durmuşynda öwrülişik nokady boldy. Sahnanyň gelşikli obrazy bolmagy arzuw edýän ýigit başdan geçirilen keseli zerarly çeper filmlerdäki mahluksypat we ýaramaz adam obrazlarynyň gözlenýän adamy boldy.

Moris Tiýe

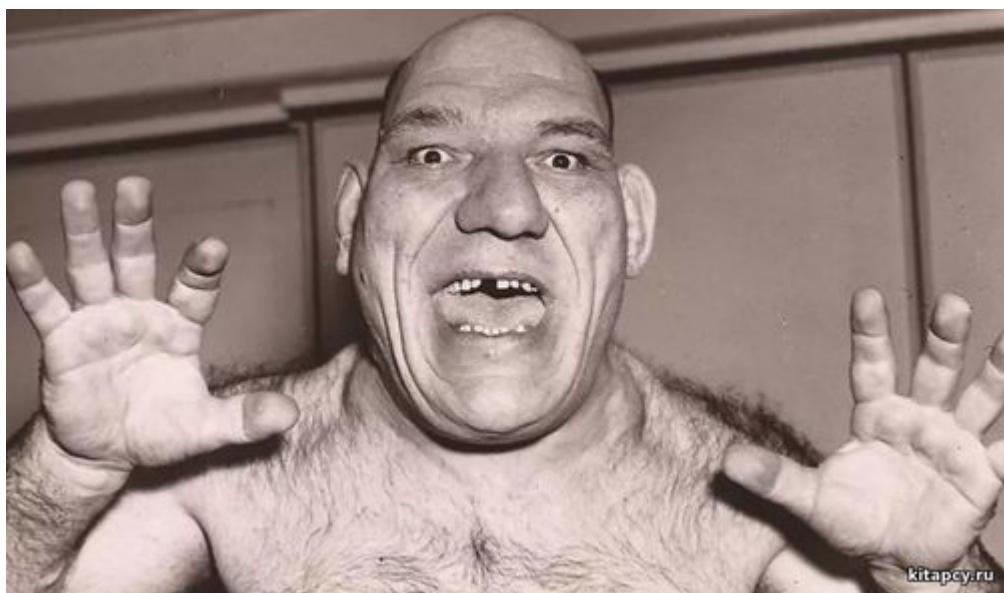
1937-nji ýylda başlan professional göreş karýerasы ajaýyp ýeňişlerden doludy. Fiziki daş keşbi bilen garşıdaşlaryny psihologiki taýdan eýmendirýän Tiýe hiç ýeňilmeýärdi.

Onuň deňsiz-taýsyz ýeňişlerine bu gezek Gitler el gardy we uruş ýene Tiýäni tapdy.

1917-nji ýylda watanyny terk eden Tiýe, Ikinji jahan urşy başlangoň, bu gezek Ýewropany terk etmeli boldy.

Onuň ABŞ-daky günleri garaşyşyndan has gowy başlady.

1942-nji ýylda göreş boýunça ABŞ-nyň çempiony boldy. Üstesine täsin ýüzi we elliř amerikanlara gorkunç görnenokdy. Gaýtam, Tiýäni amerikanlar diýseň gowy görýärdi.

Moris Tiýe

Tiýe mahabat žurnallarynyň sahabyny bezeýärdi we dürli komediýa filmlerinde oýnaýardy. Elbetde, ýaramaz adamyň obrazы gerek bolanda-da ýene Tiýäniň gapysyny kakýardylar.

2001-nji ýylда görkeziše giren we bir nesliň hakydasyna siňen Şrek obrazyna Tiýäniň fiziki aýratynlyklary esas bolup hyzmat edipdi, emma çeper filmde diňe onuň fiziki aýratynlyklary ulanylmandy.

Tiýäniň hakuky durmuşyndaky köp sanly aýratynlyk Şrekde filme goşulypdy.

Tiýe ýaşan ömründe, aýratynam Ýewropada mahluk hökmünde görlüpdı. A amerikanlar bolsa özünecekiji we hoşniyetli yüz sypaty bolandoň, amerikanlar oňa «perişde» diýyärdi.

Çeper filmde ýonekeý halk ýewropalylar hökmünde sypatlandyrylypdyr we gereksiz ýere Şrekden gorkmalary tankyt edilipdir.

Şeýle-de Şregi bagryna basyp garşylan we ony halas ediji perişde hökmünde gören ertekiniň gahrymanlary amerikanlardy.

Şol sanda Tiýe ömri ötinçä ýeke ýaşady.

Ol bu ýekeliginden hoşaldy, çünkü hiç kim onuň daşky sypatyna geleň edenokdy, emma beýleki bir tarapdan Tiýe hem günün ahyrynda adamdy.

Tiýe ýaňy 51 ýaşanda, 1954-nji ýylyň 4-nji sentýabrynda Fransiyada ýüregagyry zerarly aradan çykdy.

«Şrek» animasion çeper filmindäki mahluguň obrazyna esas bolup hyzmat eden Tiýäniň yüzündäki simmetriýa we geňsilik «DremWorks» kinostudiýasynda köpleriň ünsünü çekensoň, su obraza siňdiripdiler.

Mehmet Mazlum ÇELİK.

Penşenbe, 20.07.2023 ý. Geň-taňsy wakalar